

Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų išvados dėl kultūrų įvairovės ir dialogo skatinimo Sąjungos ir jos valstybių narių

(2008/C 320/04)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA IR TARYBOJE POSĖDŽIAVĘ VALSTYBIŲ NARIŲ VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI,

1. ATSIŽVELGDAMI Į:

- į Europos bendrijos steigimo sutartį,
- 2005 m. spalio 20 d. UNESCO konvenciją dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo ⁽¹⁾,
- 1970 m. lapkričio 14 d. UNESCO nelegalaus kultūros vertybių įvežimo, išvežimo ir nuosavybės teisės perdavimo uždraudimo priemonių konvenciją,
- 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos Sprendimą Nr. 1983/2006/EB dėl Europos kultūrų dialogo metų (2008 m.) ⁽²⁾;

2. PALANKIAI VERTINDAMI:

- pirmininkaujančios valstybės narės parengtas 2008 m. birželio 19–20 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas ⁽³⁾, kuriose nurodyta, kad bendradarbiavimas kultūros srityje ir kultūrų dialogas yra neatskiriama visų išorės politikos sričių dalys;

3. PRIMINDAMI:

- 2007 m. lapkričio 16 d. Tarybos rezoliuciją dėl Europos kultūros darbotvarkės ⁽⁴⁾,
- 2008 m. gegužės 21 d. Tarybos išvadas dėl tarpkultūrinės kompetencijos ⁽⁵⁾,
- ir 2008 m. gegužės 21 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų išvadas dėl darbo plano kultūros srityje 2008–2010 m. ⁽⁶⁾;

4. SU SUSIDOMĖJIMU ATKREIPDAMI DĖMESĮ Į:

- 2007 m. gegužės 10 d. Komisijos komunikatą dėl Europos kultūros globalizuotame pasaulyje darbotvarkės ⁽⁷⁾,

5. KADANGI:

- kultūrų dialogas gali prisidėti prie asmenų ir tautų suartėjimo, konfliktų prevencijos ir susitaikymo proceso, visų pirma tuose regionuose, kuriuose susidaro politiniu požiūriu pavojingos situacijos,
- kultūriniai mainai ir bendradarbiavimas kultūros srityje, įskaitant garso ir vaizdo sritį, gali padėti puoselėti bendras vertybes ir kurti partnerystę grindžiamus santykius, gerinti pilietinės visuomenės padėtį ir vaidmenį, skatinti demokratijos ir gero valdymo procesus bei propaguoti žmogaus teises ir pagrindines laisves,
- kultūros sektorius, kuris yra vienas iš esminių žinių ekonomikos sudedamųjų dalių, taip pat turi didelį ekonominį potencialą, visų pirma kultūros bei kūrybinės pramonės ir tvaraus kultūrinio turizmo srityje,
- Europos vieta pasaulyje meniniu, intelektualiniu ir moksliniu požiūriu dideliu mastu priklauso nuo jos kultūrinės bei kūrybinės veiklos dinamiškumo ir nuo kultūrinių mainų su trečiosiomis šalimis,
- Europos ir kitų pasaulio regionų kultūriniai ryšiai gali būti svarbūs plėtojant kultūrų dialogą ir rengiant bendrus kultūros projektus; be to, Sąjunga turi užtikrinti savo kultūrų bei kalbų įvairovės skatinimą;

6. PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS SAVO ATITINKAMOSE KOMPETENCIJOS SRITYSE IR DERAMAI ATSIŽVELGIANT Į SUBSIDIARUMO PRINCIPĄ:

A. Siekti šių politinių tikslų:

1. Stiprinti kultūros padėtį ir vaidmenį vykdant politiką ir programas išorės santykių srityje bei skatinti bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis ir kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis kultūros srityje, visų pirma UNESCO ir Europos Taryba, kad būtų gerinama vykdomos kultūrinės veiklos kokybė ir didinama jos įvairovė bei apskritai prisidedama siekiant išorės politikos tikslų ir tvaraus vystymosi.

2. Propaguoti 2005 m. spalio 20 d. UNESCO konvenciją dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo:

- raginti ratifikuoti ir įgyvendinti šią konvenciją, kuri yra pagrindinis dokumentas palaikant kultūrinius Sąjungos ir valstybių narių bei trečiųjų šalių santykius ir vienas iš pasaulinio valdymo ramsčių,

⁽¹⁾ 2006 m. gegužės 18 d. Tarybos Sprendimas 2006/515/EB dėl Konvencijos dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo sudarymo (OL L 201, 2006 7 25, p. 15).

⁽²⁾ OL L 412, 2006 12 30, p. 44.

⁽³⁾ Dok. 11018/08.

⁽⁴⁾ OL C 287, 2007 11 29, p. 1.

⁽⁵⁾ Dok. 9021/08.

⁽⁶⁾ OL C 143, 2008 6 10, p. 9.

⁽⁷⁾ COM(2007) 242 galutinis.

- išorės santykių srityje visapusiškai atsižvelgti į specifinį kultūrinės veiklos, kultūros vertybių ir paslaugų, kurios pasižymi dviem aspektais — ekonominiu ir kultūriniu, pobūdį,
 - užmegzti arba tęsti politinį dialogą su trečiosiomis šalimis, visų pirma teisėkūros ir reguliavimo sistemų srityje, kad būtų plėtojamas kultūros vaidmuo jų politikoje,
 - skatinti išorės kultūros politiką, kuria propaguojamas dinamiškumas ir siekiama pusiausvyros keičiantis kultūros vertybėmis ir paslaugomis su trečiosiomis šalimis, visų pirma su besikuriančios ekonomikos šalimis, siekiant išsaugoti ir skatinti kultūrų įvairovę pasaulyje ir prisidėti prie Europos kultūros ekonomikos gyvybingumo,
 - didinti kultūros įnašą į tvarų vystymąsi ir plėtoti partnerystę grindžiamą bendradarbiavimą bei solidarumą su besivystančiomis šalimis, visų pirma siekiant didinti tų šalių gebėjimą apsaugoti ir skatinti kultūrų raiškos įvairovę, įskaitant kultūros pramonę ir šiuolaikinę kūrybinę veiklą.
3. Propaguoti kultūrų dialogą tęsiant konkrečius projektus, informuotumo didinimo veiklą ir keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais, kurie sėkmingai vykdomi valstybėse narėse ir už Sąjungos ribų per Europos kultūrų dialogo metus (2008 m.), visų pirma atsižvelgiant į tų metų apžvalgą, kurią atliks Komisija.

B. Formuoti visapusiškus ir nuoseklius požiūrius:

- parengiant Europos strategiją, kuria siekiama nuosekliai ir sistemingai integruoti kultūros aspektą į Sąjungos išorės santykius ir padėti užtikrinti Sąjungos ir jos valstybių narių veiklos papildomumą,
- nustatant konkrečias strategijas su regionais ir trečiosiomis šalimis, siekiant aiškiau apibrėžti tikslus ir veiksmų priemones kultūrinių santykių srityje; šios strategijos bus pritaikytos visų pirma prie jų kultūros sektoriaus ypatybių ir tvaraus vystymosi perspektyvų, prie kultūrinių mainų su Sąjunga padėties ir prie jų ekonominės bei socialinės situacijos,
- šios konkrečios strategijos galės būti nustatytos pagal sutartyje nustatytą įgaliojimų padalijimą, besibaigiant procesams, kurių metu keičiamasi patirtimi ir konsultuojamasi su atitinkamomis šalimis ir regionais.

C. Šioje srityje didinti paramą:

- bendrai kultūrinei veiklai, vykdomai su trečiosiomis šalimis vietos, regionų ar nacionaliniu lygiu, visų pirma siekiant skatinti kultūrinius ir meninius mainus

bei bendrą kūrybą, prisidėti prie menininkų ir kultūros srities specialistų mokymo bei judumo ir prireikus stiprinti šalių partnerių kultūros sektorių vystymosi pajėgumus, visų pirma keičiantis patirtimi,

- Europos kultūrinės veiklos, kultūros vertybių ir paslaugų, įskaitant audiovizualinio pobūdžio veiklą, vertybes ir paslaugas, pvz., išorės audiovizualines paslaugas, propagavimui ir Europos šalių menininkų bei kultūros srities specialistų judumui už Sąjungos ribų,
- daugiakalbystei, visų pirma mokantis kalbų, vertimo ir visų Europos kalbų potencialo vystymui siekiant plėtoti kultūrinį ir ekonominį dialogą su visu likusiu pasauliu ir tarpkultūrinės kompetencijos plėtojimui,
- jaunų žmonių judumui, vykdant atitinkamas Bendrijos iniciatyvas ir programas, jų kultūriniam ir meniniam išsilavinimui, įskaitant žiniasklaidos raštingumą, bei suteikti jiems daugiau galimybių naudotis visa meninės raiškos įvairove,
- autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugai bei klastojimo ir piratavimo prevencijai bei kovai su jais tarptautiniu lygiu, taikant atitinkamus dvišalius ir daugiašalius susitarimus, vykdant politinį dialogą bei bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis,
- materialiojo bei nematerialiojo kultūros paveldo apsaugai, išsaugojimui bei propagavimui ir tarptautiniam bendradarbiavimui, be kita ko, keičiantis patirtimi pagal pirmiau minėtą 1970 m. UNESCO konvenciją, kultūros vertybių, visų pirma tų, kurios buvo neteisėtai įgytos atliekant nelegalius kasinėjimus ar apiplėšiant paminklus, vagysčių ir neteisėtos prekybos jomis prevencijos bei kovos su tokiais vagystėmis ir tokia prekyba srityje.

D. Atitinkamai plėtoti šiuos darbo metodus ir priemones:

- atlikti trečiųjų šalių kultūros sričių, įskaitant jų vystymosi perspektyvas ir reguliavimo sistemas, analizę, siekiant padėti geriau nustatyti strategijas ir veiklą, kurių turi būti imtasi; Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir trečiosiomis valstybėmis, prisidės atliekant šią analizę,
- naudotis valstybių narių patirtimi, skatinti sąveiką, siekiant padėti užtikrinti Sąjungos ir jos valstybių narių vykdomos veiklos papildomumą bei inicijuoti daugiau veiklos ir bendrų kultūros projektų tarptautiniu lygiu; atvirasis koordinavimo metodas kultūros srityje gali vaidinti svarbų vaidmenį šiuo aspektu,

-
- užtikrinti, kad įgyvendinant galiojančias finansines priemones būtų nustatomos veiklos programos, jas pritaikant prie kultūros sektoriaus specifikos, visų pirma, kad jos būtų tinkamos mažoms gamybos ir platinimo struktūroms, ir atitinkančios specifines valstybių narių ir šalių partnerių vietos ypatybes: specialistai turėtų geresnę galimybę gauti informaciją apie paramos programas ir veiklą, būtų supaprastinta dotacijų suteikimo tvarka, nustatoma ilgalaikė finansinė pagalba ir t.t.,
 - vedant derybas dėl tarptautinių susitarimų su regioninėmis organizacijomis ar šalimis partnerėmis atsižvelgti į su kiekviena iš jų įgyvendinamas strategijas,
 - skatinti menininkus, kultūros srities specialistus ir apskritai pilietinę visuomenę vienu metu valstybėse narėse ir šalyse partnerėse dalyvauti rengiant ir įgyvendinant išorės kultūros politiką,
 - galiausiai skatinti Sąjungos valstybių narių kultūros institucijas trečiojoje šalyse, įskaitant kultūros institutus ir atitinkamas institucijas tose šalyse, labiau bendradarbiauti, visų pirma per tinklų struktūrą.
-